

Raport z badania

13. Piknik Naukowy

Polskiego Radia i Centrum Nauki Kopernik

„Nauka wśród gwiazd”

30 maja 2009 r.

Spis treści:

I.	Wstęp.....	3
II.	Profil społeczno-demograficzny gości 13 Pikniku Naukowego.....	4
III.	Źródła informacji o Pikniku.....	8
IV.	Kategoryzacja gości Pikniku.....	10
V.	Powody przyścia na Piknik.....	13
VI.	Ocena Pikniku Naukowego- ogólna oraz szczegółowa.....	15
VII.	Zgodność opinii gości z wybranymi stwierdzeniami dotyczącymi Pikniku.....	16
VIII.	Wpływ Pikniku Naukowego na poziom wiedzy gości.....	18
IX.	Zmiany w postrzeganiu nauki w społeczeństwie pod wpływem Pikniku.....	19
X.	Piknik Naukowy jako sposób na propagowanie nauki w społeczeństwie.....	20
XI.	Wpływ Pikniku na aktywność intelektualną gości.....	21
XII.	Deklaracja wizyty na Pikniku Naukowym w przyszłym roku.....	23
XIII.	Zalecane zmiany.....	24
XIV.	Plusy i minusy 13. Pikniku Naukowego.....	25
XV.	Podsumowanie.....	27
XVI.	Rekomendacje.....	28
XVII.	Podziękowania.....	30

I. Wstęp

Raport przedstawia wyniki z badania przeprowadzonego wśród uczestników 13 Pikniku Naukowego Polskiego Radia i Centrum Nauki Kopernik, który odbył się 30 maja 2009 roku w Warszawie, na terenie Nowego Miasta i Podzamcza. Zestawia też wyniki badania z wynikami badań przeprowadzonymi w czasie poprzednich edycji Pikniku z lat 2006, 2007 i 2008.

Badanie zostało zaprojektowane i zrealizowane przez Zespół Warsztatów Analiz Socjologicznych.

Celem badania jest analiza socjologiczna, zawierająca następujące elementy:

- charakterystyka socjodemograficzna osób odwiedzających;
- źródła informacji o przedsięwzięciu oraz powody wzięcia w nim udziału;
- ocena uczestników oraz sugerowane usprawnienia.

Podobnie jak w poprzednich latach badanie miało zweryfikować następujące hipotezy:

- 1) Doświadczenia wyniesione z Pikniku Naukowego mają dodatni wpływ na poziom wiedzy gości, co przekłada się na wzrost chęci do samodzielnego poszerzania zdobytej wiedzy;
- 2) Udział w Pikniku Naukowym wpływa na sposób postrzegania przez gości roli nauki we współczesnym społeczeństwie.

Analiza została wykonana na podstawie danych uzyskanych z 440 krótkich ankiet wypełnianych przez gości na stanowiskach i 290 ankiet pogłębionych przeprowadzonych przez ankieterów Zespołu Warsztatów Analiz Socjologicznych.

II. Profil społeczno-demograficzny gości Pikniku Naukowego

Proporcje płci wśród uczestników Pikniku (w %)

Płeć	2006	2007	2008	2009
Kobiety	52,4	52,8	53,7	53,2
Mężczyźni	47,5	47,2	46,3	46,8

Tabela 1

Proporce płci w kolejnych latach właściwie nie ulegają zmianie. Widać stałą nieznaczną przewagę kobiet (53,2%) nad mężczyznami (46,8%) wśród gości odwiedzających Piknik.

Miejsce zamieszkania uczestników Pikniku (w %)

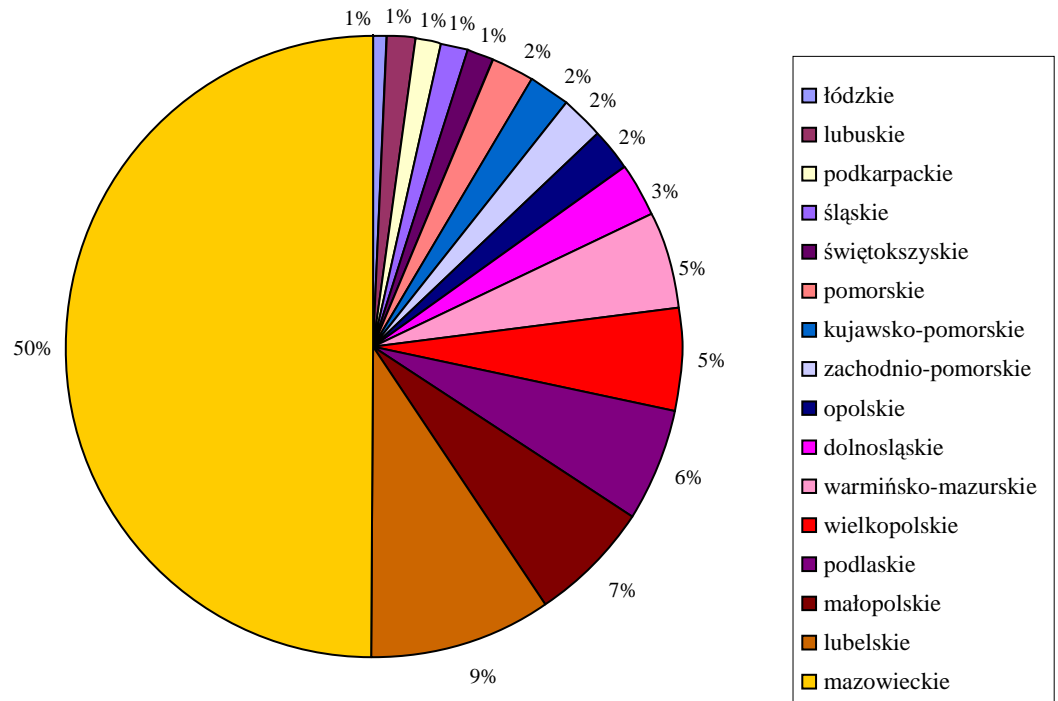
Miejsce zamieszkania	2006	2007	2008	2009
Warszawa	72,6	69,9	69,3	74,5
Spoza Warszawy	27,4	30,1	30,7	25,5

Tabela 2

Jak zwykle osoby zamieszkałe w Warszawie stanowiły zdecydowaną większość (74,5%). Zwrócić należy uwagę, iż dotychczasowa tendencja wzrostowa gości spoza Warszawy została zachowana- w tym roku procent uczestników spoza stolicy wynosił 25,5. Powodem takiej sytuacji mogła być zła pogoda.

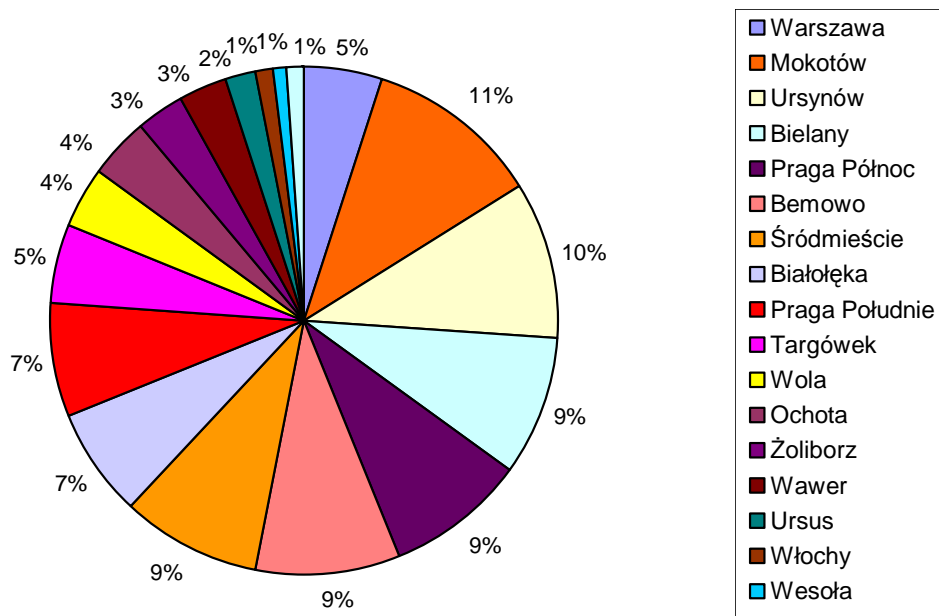
Wśród uczestników spoza Warszawy znaleźli się reprezentanci wszystkich 16 województw. Oczywiście, największą część stanowili mieszkańcy Mazowsza- równo 50%. W następnej kolejności znalazły się województwa przyległe- lubelskie (9%), podlaskie (6%). Interesujące jest, że osoby z Małopolski stanowiły aż 7% badanych.

Z jakiego województwa przyjechały osoby spoza Warszawy?

Wykres 1

W j

Wykres 2

Mieszkańcy Warszawy przybyli na Piknik ze wszystkich dzielnic. Ponad połowa uczestników ze stolicy mieszka na terenie 6 dzielnic: Mokotowa (11%), Ursynowa (10%), Bielany, Pragi Północ, Bemowa i Śródmieście (po 9%).

Proporcje wśród poszczególnych grup wiekowych uczestników Pikniku (w %)

Wiek	2006	2007	2008	2009
Do 15 lat	15,9	15,1	20,5	24,7
16-19	11,7	12,1	13,8	15,9
20-25	20,4	20,4	14,8	15,5
26-30	10,1	8,1	6,1	5,2
31-40	15,7	16,4	15,8	13,7
41-50	13,5	14,1	10,8	10,0
51-60	8,4	10,2	5,7	8,3
61 i więcej	4,3	3,6	12,5	6,6

Tabela 3

Jak pokazuje powyższa tabela goście Pikniku Naukowego to osoby o różnym wieku. Największą grupę odwiedzających stanowią osoby młode. Prawie ¼ stanowią młodzi ludzie, którzy nie ukończyli jeszcze 15 roku życia. Osoby poniżej 26 roku życia stanowiły w tym roku ponad połowę (56,2%).

Tak jak w roku ubiegłym w 2009 notujemy spadek liczby uczestników z przedziałów wiekowych 26-30 i 41-50. Mniej jest też osób powyżej 50 roku życia, w ubiegłym roku ich udział procentowy wśród osób odwiedzających Piknik wynosił 18, 2%, w tym roku wyniósł on 14,9%. Prawdopodobnie zła pogoda zniechęciła je do przybycia.

Zawody wykonywane przez uczestników Pikniku (w %)

Zawód wykonywany	2006	2007	2008	2009
Uczeń	27	26,0	34,7	38,4
Student	19,0	18,8	14,5	13,4
Pracownik naukowy	6,2	4,6	5,8	4,8
Nauczyciel	5,1	6,5	4,2	5,5
Pracownik usług/handlu	14,0	8,4	10,1	5,9
Pracownik fizyczny	3,3	4,7	3,3	5,8
Przedsiębiorca	5,6	4,1	5,2	4,8
Wolny zawód	15,7	9,5	8,8	7,9
Inny			8,8	5,5
Specjalista			5,1	2,0
Pracownik administracji			2,0	2,3
Emeryt/rencista	4,0	17,5	3,7	3,9

Tabela 4

Największą grupą uczestniczącą w Pikniku są, jak co roku, osoby uczące się. W roku 2009 38,4% odwiedzających stanowili uczniowie, 13,4% studenci. Zwrócić uwagę należy na stały wzrost liczby uczniów niższych szczebli edukacji i stałego spadku liczby studentów.

Prawie o połowę (5,9% w stosunku do 10,1% z ubiegłego roku) spadł udział pracowników usług/handlu w tegorocznym Pikniku. Wzrostowi zainteresowania przypisać możemy większy udział pracowników fizycznych (5,85%).

Wykształcenie osób odwiedzających Piknik (w %)

Wykształcenie	2006	2007	2008	2009
Podstawowe	21,6	23,0	34,6	33,1
Zasadnicze zawodowe	1,9	1,6	1,5	1,7
Średnie	26,4	27,1	25,8	21,8
Pomaturalne	10,4	9,0	4,7	8,8
Wyższe	37,5	39,3	33,4	34,7

Tabela 5

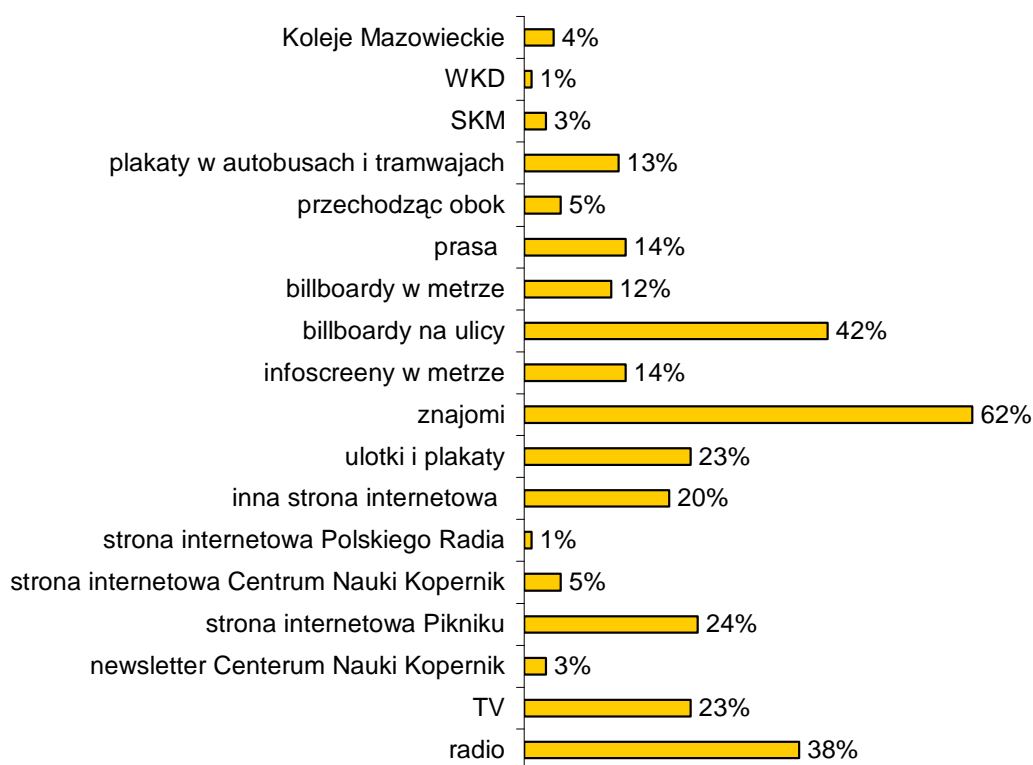

Tabela 5 przedstawia proporcje wykształcenia wśród osób odwiedzających Piknik. Największą grupę stanowią osoby z wykształceniem wyższym (34,7%). Niemal taką samą popularnością Piknik cieszy się wśród młodych, uczących się osób (33,1%).

III. Źródła wiedzy o Pikniku Naukowym

Akcja informująca o 13. Pikniku Naukowym zakrojona była na szeroką skalę. Kanałami informacyjnymi były wszystkie rodzaje mediów (radio, telewizja, Internet). Pojawiły się ulotki, plakaty, billboardy na ulicach, w środkach komunikacji miejskiej i podmiejskiej. Pierwszy raz skorzystano z możliwości, jaką dają infoscreeny w metrze. Efekty tych starań przedstawia wykres poniżej.

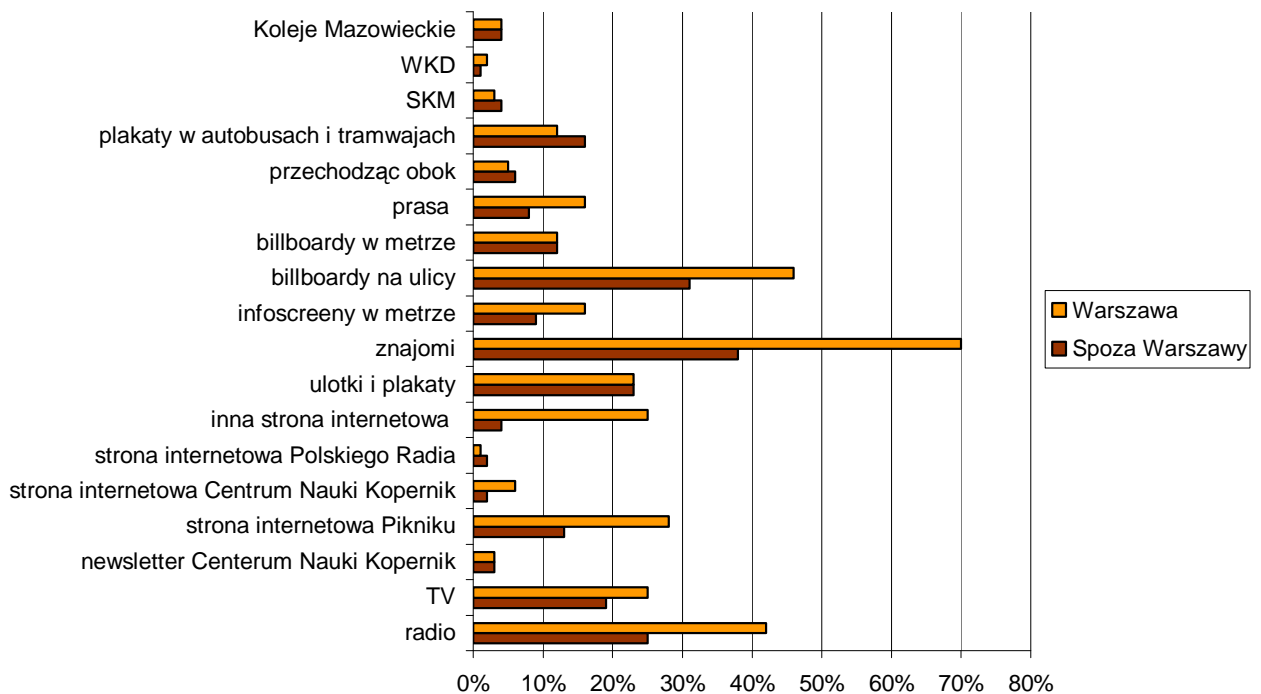
Źródła informacji o 13 Pikniku Naukowym

Wykres 3

Jak widać, najlepszym źródłem informacji (tak, jak w poprzednich latach) są znajomi, 62% ankietowanych dowiedziało się o Pikniku tą nieformalną drogą. Na drugim miejscu znalazły się billboardy umieszczone przy ulicach miast (42%). Skutecznym kanałem informacyjnym okazało się też radio- 23% wskazań. Dokładnie takie same trzy typy wyróżnione zostały przez odwiedzających w latach 2006 i 2008. W roku 2007 nastąpiła zmiana na trzeciej pozycji- miejsce billboardów zajął Internet.

Źródła wiedzy o Pikniku wg miejsca zamieszkania

Wykres 4

Wykres 4 prezentuje różnice wpływu, jaki wywarły poszczególne kanały informacji o 13. Pikniku Naukowym na dwie grupy odwiedzających- z i spoza Warszawy.

Główne źródła informacji o nadchodzącym wydarzeniu wśród obu grup są takie same. Na pierwszym miejscu znajdują się znajomi- wśród mieszkańców Warszawy aż 70% zaznaczyło tę odpowiedź, wśród osób mieszkających w innych miejscowościach-38%. Obie grupy wysoko oceniły billboardy na ulicach (odpowiednio- Warszawa 45%, spoza Warszawy 31%) i radio (42% i 25%) jako kanały informacyjne.

Wyraźnie widać też ogromną różnicę, jeśli chodzi o informacje zaczerpnięte z Internetu. Stronę internetową Pikniku odwiedziło 28% mieszkańców stolicy, spośród mieszkańców z innych obszarów- połowa mniej (12%).

IV. Kategoryzacja gości Pikniku

Jednym z celów badania była charakterystyka gości odwiedzających Piknik. Tabela 6 przedstawia, jak widzą siebie uczestnicy Pikniku.

Ocena odwiedzających Piknik przez samych siebie (w %)

Odpowiedzi	2006	2007	2008	2009
Osoba zainteresowana konkretnymi stanowiskami i pokazami	36,8	34,5	34,0	21,7
Rodzinna wyprawa na Piknik	35,4	39,6	43,8	30,3
Osoba związana z instytucjami obecnymi na Pikniku	22,9	25,9	20,5	31,7
Przypadkowy spacerowicz	18,4	12,9	12,9	14,1
Słuchacz Polskiego Radia zaciekawiony imprezą	10,4	7,1	12,3	7,2
Okoliczny mieszkaniec	6,9	5,5	8,2	4,1
Osoba, która przyszła na Piknik z ciekawości, ale nie mająca wcześniej sprecyzowanych oczekiwań	brak	brak	brak	31,4
Uczestnik innych działań organizowanych przez Centrum Nauki Kopernik	brak	brak	brak	2,4

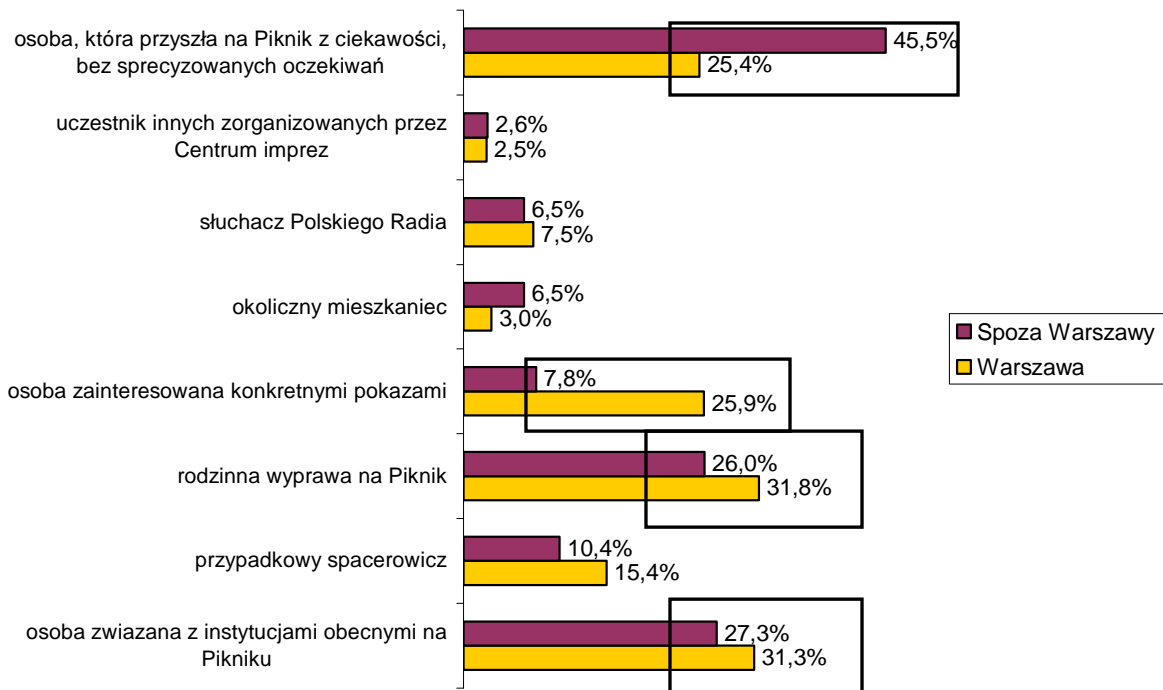
Tabela 6

W poprzednich latach Piknik był dla znacznej części odwiedzających celem wypraw rodzinnych. W tym roku ta tendencja nieco osłabła, zapewne z powodu nieudanej pogody, lecz nadal jest to jedna z najczęściej zaznaczanych (30,3%) odpowiedzi.

Zdecydowanie mniej pojawiło się osób zainteresowanych konkretnymi pokazami i stanowiskami (21,7% w 2009 roku, podczas gdy 2008 było ich 34%). Prawie 1/3 gości zdecydowała się przyjść na Piknik nie mając wcześniej sprecyzowanych oczekiwań (31,4%).

Najwięcej osób określiło siebie jako „osobę związaną z instytucjami obecnymi na Pikniku” (31,7%).

Jak miejsce zamieszkania wpłynęło na określenie samego siebie

Wykres 5

Wykres 5 przedstawia różnice dzielące mieszkańców Warszawy i osób zamieszkałych poza jej terenami w postrzeganiu siebie jako gości 13. Pikniku Naukowego.

Jak co roku Piknik jest celem rodzinnych wypraw- odpowiedź tę wybrała największa część spośród mieszkańców Warszawy (31,8%), choć także duża część osób spoza stolicy wybrało się na Piknik w towarzystwie rodziny(26%).

Osoby z miejscowości innych niż Warszawa najczęściej zaznaczały odpowiedzi charakteryzujące je jako „ osoba związana z instytucjami obecnymi na Pikniku” (31,3%) i „osoba, która przyszła na Piknik, bez sprecyzowanych oczekiwań” (25,4%). Wśród gości z Warszawy były to opcje także często wybierane (odpowiednio 27,3% i 25,4%).

Największa dysproporcja nastąpiła w przypadku opcji „osoba zainteresowana konkretnymi pokazami”, którą wybrało 25,7% Warszawiaków. Mieszkańcy spoza stolicy często dołączali o imprezy pod wpływem impulsu.

Który raz odwiedza Pan/Pani Piknik Naukowy? (w %)

Odpowiedź	2006	2007	2008	2009
Pierwszy	52,5	45,0	50,5	47,3
Kolejny	47,5	55,0	49,5	52,7

Tabela 7

W tegorocznym Pikniku większą częścią gości były osoby, które znają tę imprezę i, jak można się spodziewać lubią ją (52,7%). Gorsza niż zwykle pogoda zniechęciła nowych gości, stanowili oni 47,3% wszystkich odwiedzających.

Natomiast, jak pokazuje Tabela 8, pogoda nie zraziła osób, które na Piknik przybyły drugi (18,6%) i trzeci (15,2%) raz- wyniki te są lepsze od ubiegłorocznych.

Warto zauważyć, choć tabela tego nie prezentuje, że Piknik ma swoich fanów, którzy przychodzą co roku, od początku istnienia Pikniku Naukowego, i w tym roku byli już 13 raz.

Który raz odwiedza Pan/Pani Piknik Naukowy? (w %)

Odpowiedź	2006	2007	2008	2009
1	52,5	45,0	50,5	47,3
2	16,5	23,3	18,2	18,6
3	11,8	13,5	13,3	15,2
4	4,6	6,2	6,7	7,1
5	2,4	2,9	3,1	5,2
6	0,7	1,1	1,2	1,9
7 i więcej	11,5	8,0	3,4	4,7

Tabela 8

Ogólna ocena tegorocznego Pikniku Naukowego (w %)

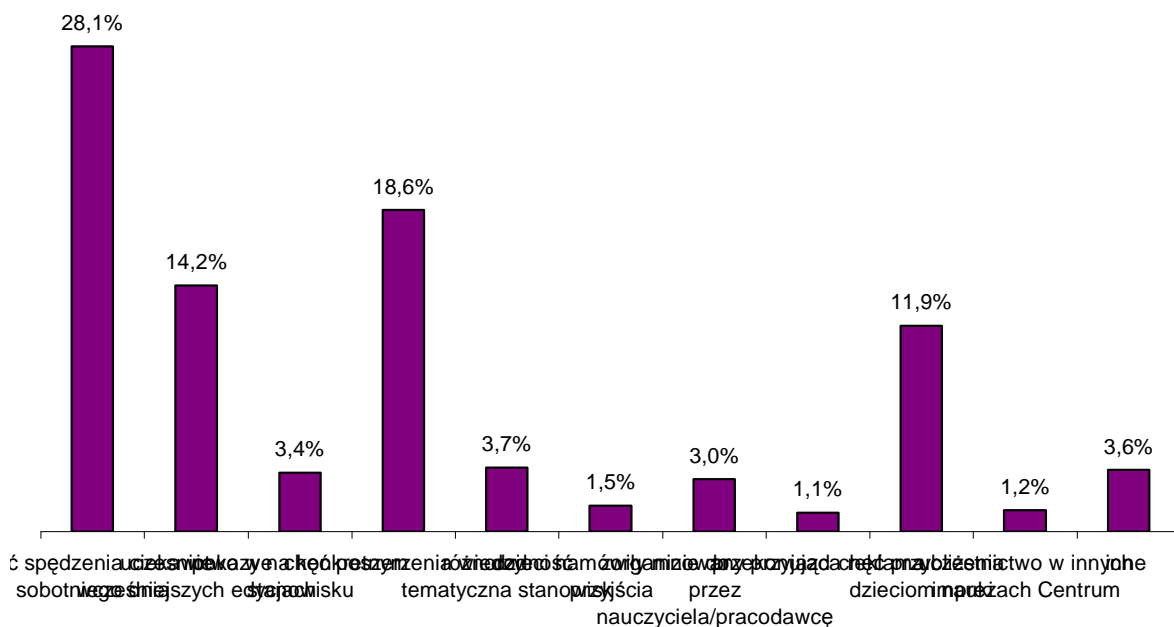
Odpowiedź	2006	2007	2008	2009
Dużo bardziej interesujący	11,0	11,1	11,1	5,0
Bardziej interesujący	39,8	36,4	33,3	30,5
Tak samo interesujący	33,9	34,2	38,9	46,1
Mniej interesujący	5,1	10,2	6,8	6,4
Trudno powiedzieć	10,2	8,3	9,9	12,1

Tabela 9

Pytanie o próbę porównania tegorocznego Pikniku Naukowego z ostatnim, w którym respondent brał udział zadane zostało tylko podczas wywiadu pogłębionego i tylko osobom, które na Pikniku pojawiły się kolejny raz.

Prawie połowa pytaných uważała 13. Piknik za tak samo interesujący jak Piknik poprzedni. 35,5% ankietowanych uważało tegoroczny Piknik za bardziej lub dużo bardziej interesujący. Tylko według 6,4% gości 13. Piknik był mniej interesujący od poprzedniego, w którym brali udział. Kolejny rok nie było osoby, która uważałaby, że był on dużo mniej interesujący.

V. Powody przyścia na 13. Piknik Naukowy

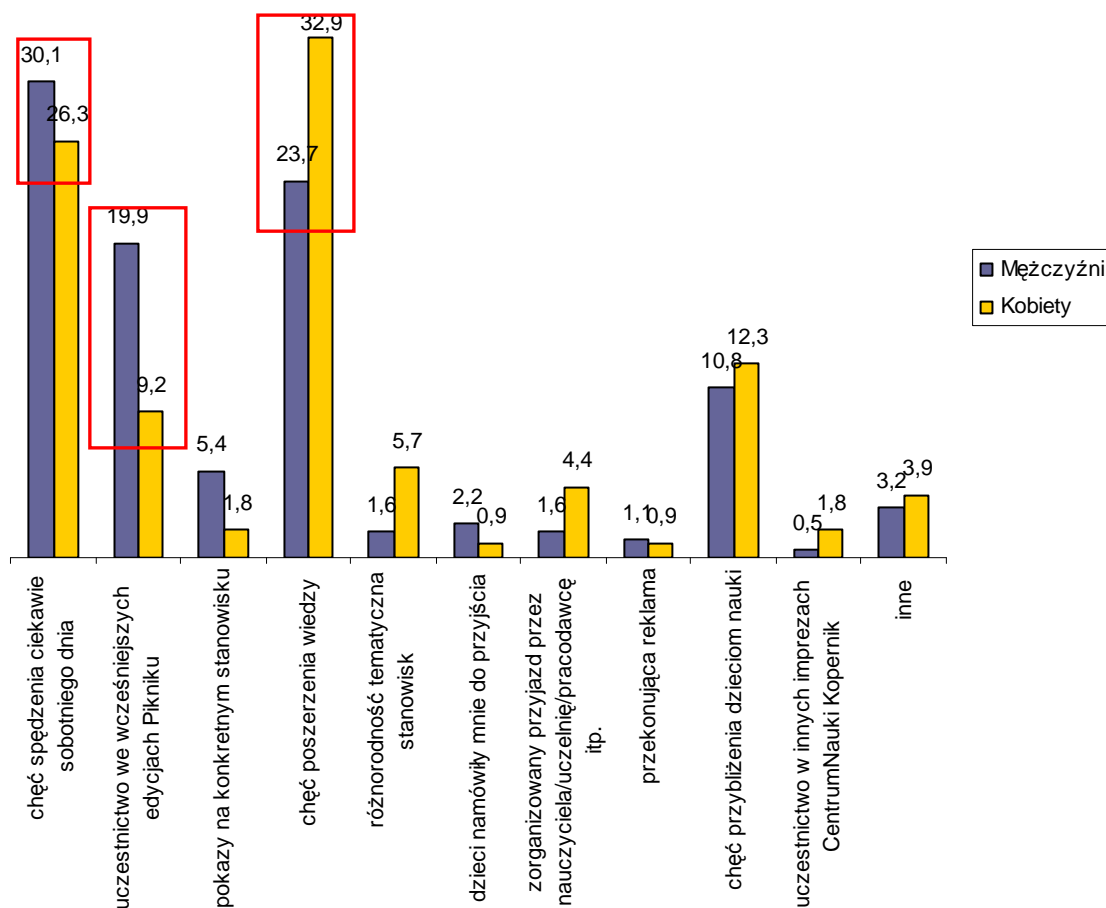
Wykres 6

Chęć spędzenia ciekawie sobotniego dnia przyciągnęła 28,1% uczestników Pikniku. 18,6% spośród odwiedzających chciało, dzięki uczestnictwu w Pikniku, poszerzyć swoją wiedzę. Dla 14,2% uczestnictwo w poprzednich edycjach imprezy i wrażenia z niej wyniesione stanowiły powód do kolejnego pojawienia się na nim.

Piknik jest imprezą rodzinną, 11,9% ankietowanych pragnęło przybliżyć z jego pomocą naukę swym dzieciom, 1,5% zostało przez dzieci namówione do przyjścia.

Pod odpowiedzią „inne”, którą zaznaczyło 3,6% badanych kryły się obowiązki pracownika, chęć podwyższenia sobie ocen w szkole, dzięki informacjom zdobytym na Pikniku (w przypadku uczniów), pokazy na konkretnych stanowiskach.

Powody przyścia na 13. Piknik Naukowy- podział ze względu na płeć (w %)

Wykres 7

Na przedstawionym powyżej wykresie widać, że więcej kobiet (32,9%) zdecydowało się uczestniczyć w Pikniku z powodu chęci poszerzenia swej wiedzy niż mężczyzn (23,7%). Chęć spędzenia ciekawie sobotniego dnia była powodem częściej wskazywanym przez mężczyzn (30,1%), odpowiedź tę zaznaczyło 26,3% kobiet.

Uczestnictwo w poprzednich edycjach Pikniku było wystarczającą zachętą dla 19,9% mężczyzn, podczas gdy wśród kobiet na trzecim miejscu znalazła się chęć przybliżenia nauki dzieciom (12,3%).

VI. Ocena 13 Pikniku Naukowego- ogólna i szczegółowa

Badanie umożliwiło uczestnikom Pikniku ocenę ogólną imprezy i jej poszczególnych elementów.

Średnia ocena wybranych elementów Pikniku Naukowego

Ocena	Dobór pokazów				Rozmieszczenie stanowisk				Prezentacje pokazów na scenie				Materiały informacyjne				Fachowość obsługi informacyjnej			
	'06	'07	'08	'09	'06	'07	'08	'09	'06	'07	'08	'09	'06	'07	'08	'09	'06	'07	'08	'09
	4,8	4,8	4,8	4,5	4,3	4,5	4,5	4,1	4,1	4,0	4,2	3,7	4,3	4,6	4,7	4,9	4,7	4,7	5,0	4,6

Tabela 10

W roku 2009 niemal wszystkie oceny poszczególnych elementów Pikniku były najgorsze spośród wszystkich ocen z poprzednich lat. Dobór pokazów oceniony został na średnio 4,5, rozmieszczenie stanowisk- 4,1, fachowość obsługi informacyjnej 4,6 w szkolnej skali ocen od 1 do 6. Najgorzej wypadła ocena pokazów prezentowanych na scenie, które w zeszłym roku średnio oceniane na 4,2, w tym roku na 3,7.

Wyjątkiem jest ocena materiałów informacyjnych, której średnia tegoroczna była wyższa niż w latach wcześniejszych i wynosiła 4,9.

Ogólna ocena Pikniku Naukowego wg płci

Płeć	Ocena tegorocznego Pikniku Naukowego			
	2006	2007	2008	2009
Kobiety	5,1	5,1	5,2	5,0
Mężczyźni	4,8	5,1	5,0	5,0

Tabela 11

Piknik Naukowy jest bardzo dobrze oceniany. W 2006 i 2008 oceny te były nieco wyższe ze strony kobiet. W tym roku nie ma różnicowania ze wzgl. na płeć, obie grupy oceniły Piknik Naukowy na 5.

Jak widać na podstawie Tabeli 12 zdecydowana większość odwiedzających oceniła tegoroczny Piknik na co najmniej dobrze, jedynie 1,8% gości oceniło go na 3. Tak wysokie oceny pokazują, jak wysoko ceniony przez uczestników jest Piknik Naukowy.

Taki sam odsetek uczestników przyznał Piknikowi oceny 4 i 6- 20,1%. Największa część gości przyznała mu 5.

Ocena Pikniku Naukowego (w %)

Ocena	2006	2007	2008	2009
2	0	0	0,3	0
3	2,5	1,6	1,9	1,8
4	16,8	14,3	16,1	20,1
5	62,9	54,9	50	58,1
6	17,8	29,2	31,7	20,1

Tabela 12

13. Piknik Naukowy był, dla 52,7% uczestników kolejną z tego cyklu imprezą. Jak widać, goście cenią sobie to wydarzenie (wysoka ocena ogólna). Zależy im też na tym, by z roku na rok było ono coraz lepsze (o czym świadczy bardziej krytyczna niż w poprzednich latach ocena poszczególnych elementów Pikniku).

VII. Zgodność opinii gości z wybranymi stwierdzeniami dotyczącymi Pikniku Naukowego

Poniższe Tabele 13, 14 i 15 pokazują, w jakim stopniu respondenci zgadzali się z wybranymi opiniami.

W latach 2006, 2007 i 2008 stosowano 6-stopniową skalę ocen, w tym roku zdecydowano zmniejszyć skalę do 5, gdzie 1 to „zupełnie się nie zgadzam”, a 5 „całkowicie się zgadzam”. Z tego powodu trudno jest porównywać wyniki tegorocznego badania w odniesieniu do niżej wymienionych opinii z wynikami z lat ubiegłych.

Opinie pogrupowano w 3 tabele, zgodnie ze stopniem ich zgodności.

Opinia	Stopień zgodności z opinią			
	2006	2007	2008	2009
Cieszę się, że zdecydowałam/-em się przyjść na Piknik	5,4	5,5	5,7	4,7
Pokazy przekonały mnie, że nauka jest ciekawa	4,9	5,0	5,1	4,5
Pokazy na Pikniku przekonały mnie, że nauka jest potrzebna społeczeństwu	5,1	5,2	5,0	4,3

Tabela 13

Tabela 13 przedstawia trzy opinie, z którymi goście 13 Pikniku byli najbardziej zgodni. Wartości stopnia zgodności (4,7;4,5;4,3) pokazują, że wszyscy uczestnicy cieszą się z decyzji przyjścia na tegoroczny Piknik, a pokazy na Pikniku przekonały ich o tym, że nauka jest ciekawa i potrzebna społeczeństwu.

Opinia	Stopień zgodności z opinią			
	2006	2007	2008	2009
Piknik Naukowy przybliżył mi warsztat pracy naukowców	4,0	4,5	4,3	3,7
Mogłem bez problemu obserwować prezentacje interesujących mnie stanowisk	3,4	4,3	3,6	3,6
Udział w Pikniku zachęcił mnie do samodzielnego poszerzenia wiedzy z jednej z prezentowanych dziedzin	3,6	3,7	3,7	3,3

Tabela 14

Kolejne trzy, powyższe opinie na temat Pikniku nie odznaczają się aż taką zgodnością ze strony osób odwiedzających Piknik.

Opinia	Stopień zgodności z opinią			
	2006	2007	2008	2009
Miałem problemy ze znalezieniem stanowiska, które mnie interesował	2,3	2,2	2,5	2,3
W poznawaniu prezentowanych stanowisk przeszkadzało mi nagłośnienie ze sceny	2,4	2,3	2,7	2,2

Tabela 15

Tabela 15 obejmuje elementy Pikniku, które mogły stanowić przeszkodę w obserwacji stanowisk i pokazów. Duża zgodność z tymi opiniami świadczyłaby o faktycznym problemie.

Stopień zgodności na poziomach 2,3 i 2,2 świadczy o tym, że znalezienie konkretnych stanowisk i zbyt duże nagłośnienie ze sceny nie przeszkadzało większości piknikowych gości.

VIII. Wpływ Pikniku Naukowego na poziom wiedzy gości

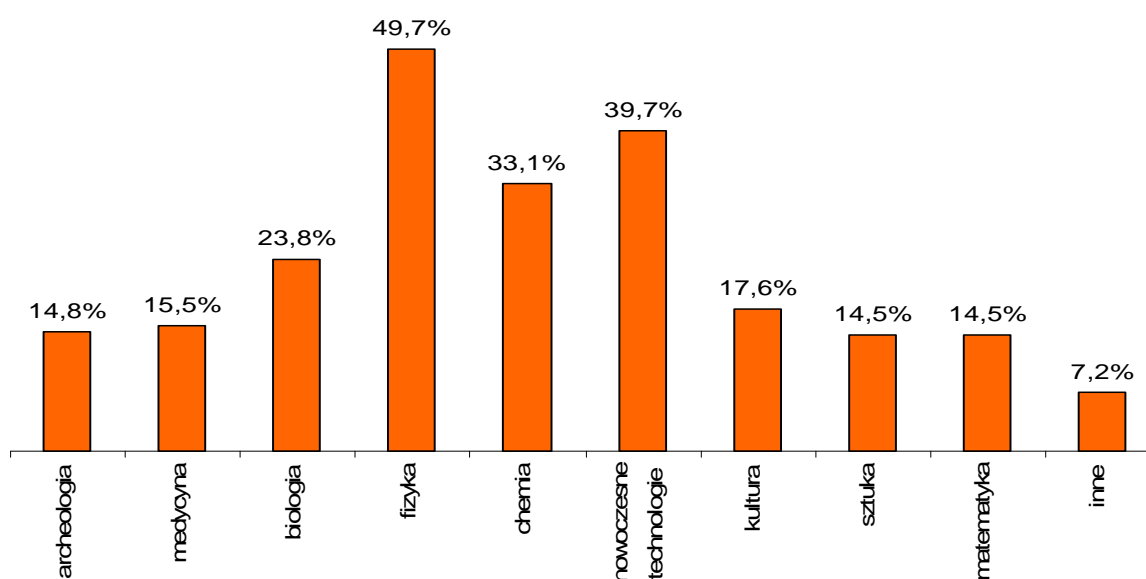
Poczucie poszerzenia wiedzy (w %)

Poczucie poszerzenia wiedzy	2006	2007	2008	2009
Zdecydowanie tak	22,6	25,4	30,1	34,5
Raczej tak	54,2	57,1	52,1	49,6
Raczej nie	18,4	9,9	10,3	10,0
Zdecydowanie nie	0,4	1,6	0,8	1,1
Trudno powiedzieć	3,5	6,0	6,7	4,0

Tabela 16

Powyższa tabela przedstawia poczucie poszerzenia wiedzy w wyniku uczestnictwa w Pikniku Naukowym wśród osób odwiedzających. Jak co roku zdecydowana większość uczestników miała poczucie poszerzenia swej wiedzy- 84,1% badanych. W roku 2008 odsetek osób mających to samo zdanie wynosił prawie tyle samo- 82,2%. Osób, które nie wyniosły w tym roku żadnej nowej wiedzy z uczestnictwa w Pikniku było 11,1%.

Dziedziny, z których pozyskano wiedzę

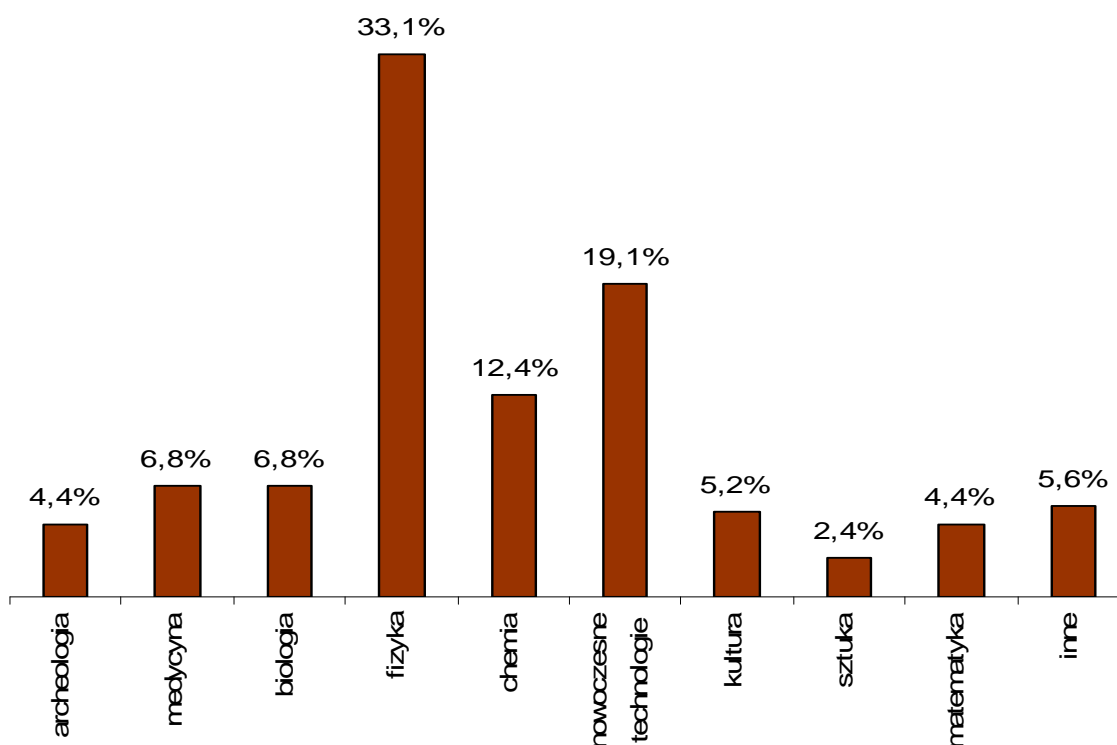

Wykres 8

Uczestnictwo w Pikniku Naukowym daje możliwość powiększenia swej wiedzy z wielu, różnorodnych dziedzin. Uczestnicy 13. Pikniku Naukowego w największym stopniu poszerzyli swą wiedzę z fizyki (49,7%), nowoczesnych technologii (39,7%) i chemii (33,1%). W kategorii „inne”, którą wybrało 7,2% gości znalazły się astronomia, historia i języki obce.

Wykres 9, przedstawiający rozkład procentowy dziedzin, z których informacji osobom odwiedzającym udało zdobyć się najwięcej pokazuje, że prawie co trzeci gość wyniósł nową wiedzę z pokazów fizycznych. Na drugim miejscu znalazły się nowoczesne technologie (19,1%), na trzecim chemia z 12,4%.

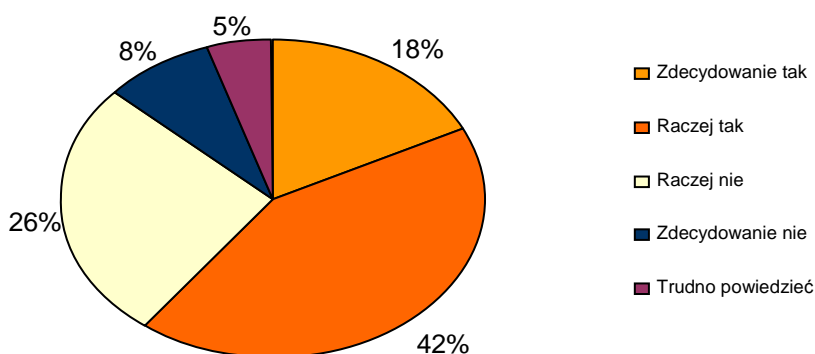
Dziedziny, z których uzyskano najwięcej informacji

Wykres 9

IX. Zmiany w postrzeganiu roli nauki w społeczeństwie pod wpływem Pikniku Naukowego

Czy Piknik Naukowy zmienił sposób, w jaki postrzega Pan/i rolę nauki w społeczeństwie?

Wykres 10

Wykres 10 pokazuje, że 60% gości (18% zdecydowanie, 42% zaznaczyło opcję „raczej tak”) 13. Pikniku uznało, iż Piknik zmienił ich spojrzenie na rolę nauki w społeczeństwie. Celem Pikniku jest propagowanie nauki w społeczeństwie, porównanie tegorocznego wyniku z rokiem ubiegłym, kiedy z powyższym stwierdzeniem zgodziło się 54% badanych pokazuje, że cel ten udaje się osiągnąć.

Osoby, które zdecydowanie nie zgadzają się z tym stwierdzeniem stanowią 8% uczestników Pikniku.

X. Piknik Naukowy jako sposób na propagowanie nauki w społeczeństwie

Czy Piknik Naukowy to dobry sposób na propagowanie nauki w społeczeństwie?

Odpowiedzi	2006	2007	2008	2009
Zdecydowanie tak	17	78	85	74
Raczej tak	83	21	14	24
Trudno powiedzieć	0	1	1	1

Tabela 17

Niemal uczestnicy (98%) Pikniku doceniają jego rolę w propagowaniu nauki. Jak co roku, nie ma osoby, któryby nie zgodziła się z tym stwierdzeniem. Pomysł popularyzowania nauki w formie rodzinnego pikniku na powietrzu, różnorodność pokazów sprawiają, że czas spędzony na terenie Nowego Miasta i Podzamcza nie jest tu czasem straconym.

Zaledwie 1% nie zgadza się ze stwierdzeniem, iż Piknik Naukowy jest dobrym sposobem na propagowanie nauki w społeczeństwie.

XI. Wpływ Pikniku na aktywność intelektualną gości.

Sprawdzenie, czy Piknik Naukowy zachęca uczestniczące w nim osoby do podjęcia samodzielnych prób poszerzania wiedzy było jednym z celów badania. Poniższe tabele prezentują uzyskane odpowiedzi

Wpływ Pikniku na deklaracje gości odnośnie samodzielnego poszerzania wiedzy (w %)

Czy ma Pan/i poczucie, iż po Pikniku Naukowym		Zdecydowanie tak	Raczej tak	Odpowiedzi na tak*	Raczej nie	Zdecydowanie nie	Odpowiedzi na nie**	Trudno powiedzieć
Kupi/zaprenumeruje pismo naukowe.	2006	8,5	20,5	29,0	38,5	24,7	63,2	7,8
	2007	17,2	24,2	41,4	32,4	23,1	55,5	3,1
	2008	9,5	26,0	35,5	34,1	23,5	57,6	7,0
	2009	23,4	18,4	41,8	34,4	15,2	49,6	8,5
Wysłucha audycji radiowej o tematyce naukowej.	2006	25,0	35,9	60,9	19,7	14,8	34,5	4,6
	2007	25,9	35,6	61,5	20,9	15,5	36,4	2,1
	2008	25,8	38,1	63,9	14,3	15,5	30,8	5,3
	2009	22,5	30,4	52,9	17,9	16,4	34,3	12,9
Obejrzy popularnonaukowy program telewizyjny.	2006	43,7	40,1	83,8	7,4	6,0	13,4	2,8
	2007	49,6	31,4	80,9	11,3	6,5	17,8	1,3
	2008	48,9	39,1	88,0	4,5	5,0	9,5	2,5
	2009	12,4	36,7	49,1	15,6	13,3	28,9	22,0
Pójdzie do muzeum/obserwatorium/na wystawę naukową.	2006	33,2	37,8	71,0	17,0	6,1	25,1	3,9
	2007	38,9	34,7	73,6	12,6	11,3	23,9	2,5
	2008	39,6	40,4	80,0	10,3	6,1	16,4	3,6
	2009	8,3	28,9	37,2	25,2	16,5	41,7	21,1
Przeczyta książkę o tematyce popularnonaukowej.	2006	18,6	26,1	54,7	25,1	14,1	39,2	6,0
	2007	30,5	30,9	61,4	19,9	12,7	32,6	5,9
	2008	27,1	36,6	63,8	20,7	12,0	37,7	3,6
	2009	25,5	22,3	47,8	22,7	16,5	39,2	12,9

Tabela 18

Po zapoznaniu się z wynikami badania prezentowanymi w Tabeli 18 wydaje się, że w roku 2009 Piknik Naukowy ma mniejszy wpływ na kreowanie aktywności intelektualnej wśród gości Pikniku. Niższe niż w latach ubiegłych wyniki wiążą się jednak z większym w tym roku udziałem osób odwiedzających Piknik Naukowy kolejny raz. Osoby te słuchają audycji radiowych, oglądają programy telewizyjne i czytają książki o tematyce popularnonaukowej, chodzą na wystawy naukowe, do muzeum niezależnie od udziału w kolejnych Piknikach- stąd duży wzrost wskazań odpowiedzi „trudno powiedzieć”.

Wzrósł procent osób wskazujących na kupno/ prenumeratę pisma naukowego (41,8% w stosunku do 35,5% w roku ubiegłym), co wiąże się z dobrze ocenianymi w tym roku stanowiskami z prasą naukową.

Wpływ Pikniku na plany edukacyjne młodszych uczestników (w %)

Czy ma Pan/i poczucie, iż po Pikniku Naukowym		Zdecydowanie tak	Raczej tak	Odpowiedzi na tak*	Raczej nie	Zdecydowanie nie	Odpowiedzi na nie**	Trudno powiedzieć
Zapisze się na dodatkowe zajęcia pozalekcyjne.	2006	11,0	26,7	37,7	29,5	30,1	59,6	2,7
	2007	14,2	19,2	33,4	38,4	24,2	62,6	4,0
	2008	11,3	24,7	36,0	26,3	31,2	57,5	6,5
	2009	24,5	16,5	41,0	20,9	23,7	44,6	14,4
Piknik pomógł mi sprecyzować moje plany edukacyjne.	2006	14,8	12,7	27,5	27,5	38,7	66,2	6,3
	2007	18,8	12,9	31,7	22,8	42,6	65,4	3,0
	2008	12,4	21,5	33,9	24,2	36,6	60,8	5,4
	2009	24,5	17,3	41,8	23,7	20,9	44,6	13,7
Piknik pomógł mi w wyborze zawodu.	2008	6,5	9,7	16,2	23,8	49,7	73,5	10,3
	2009	23,8	9,5	33,3	33,3	20,4	53,7	12,9

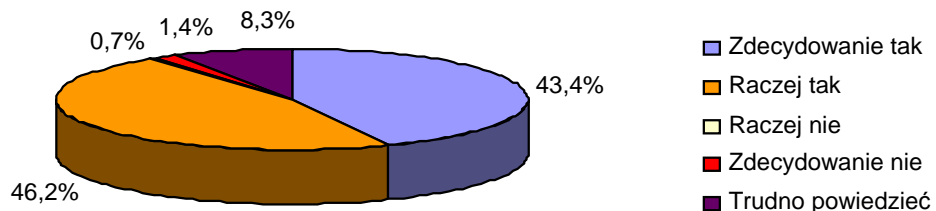
Tabela 19

Studentom i uczniom zadano pytania o to, czy Piknik wpłynął na ich plany edukacyjne. Okazało się, że wpływ Pikniku wśród tegorocznych młodych uczestników był większy niż w latach ubiegłych.

41% młodych osób zadeklarowało, że pod wpływem pokazów piknikowych zapisze się na zajęcia pozalekcyjne. 41,8% stwierdziło, że Piknik pomógł im sprecyzować plany edukacyjne (wybrać profil szkoły, kierunek studiów). Co trzeci zapytany uważa, iż Piknik Naukowy pomógł mu w wyborze studiów.

Powyższa analiza pokazuje, że Piknik Naukowy wpływa na decyzje młodych ludzi. Jeśli przypomnimy sobie, że w tegorocznym Pikniku ponad połowę uczestników stanowili młodzi ludzie możemy sobie wyobrazić jak znaczący jest to wpływ.

XII. Deklaracja wizyty na Pikniku Naukowym w przyszłym roku i w nowej siedzibie Centrum Nauki Kopernik

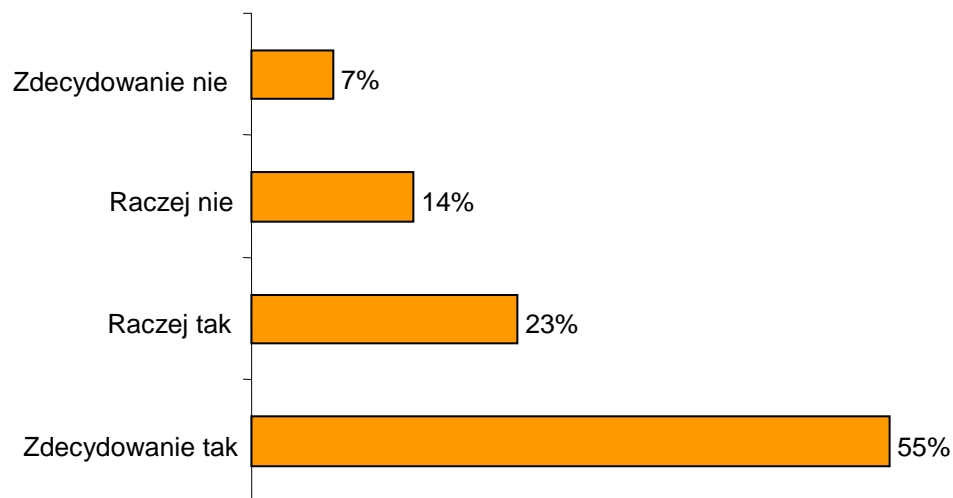

Wykres 11

Powyższy wykres przedstawia rozkład odpowiedzi tegorocznych uczestników Pikniku na pytanie, czy zamierzają pojawić się na 14. Pikniku Naukowym, który odbędzie w roku 2010. Jak widać ogromna większość tegorocznych gości planuje przyjść- 89,6%.

O sukcesie tegorocznego Pikniku świadczy fakt, że mniej niż 1% (dokładnie 0,7%) gości 13. Pikniku zdecydowało, iż na kolejny Piknik nie przyjdzie.

Chęć odwiedzenia otwierającego się w 2010 roku Centrum Nauki Kopernik

Wykres 12

Uczestnikom 13. Pikniku Naukowego zadano również pytanie, czy odwiedzą Centrum Nauki Kopernik, którego budowa wkrótce zostanie ukończona, a otwarcie ma nastąpić w roku 2010. Centrum mające być miejscem, gdzie eksperymenty będzie można przeprowadzać samodzielnie, pogłębiając tym samym własną wiedzę chętnie odwiedzi ponad $\frac{3}{4}$ gości 13. Pikniku (78%).

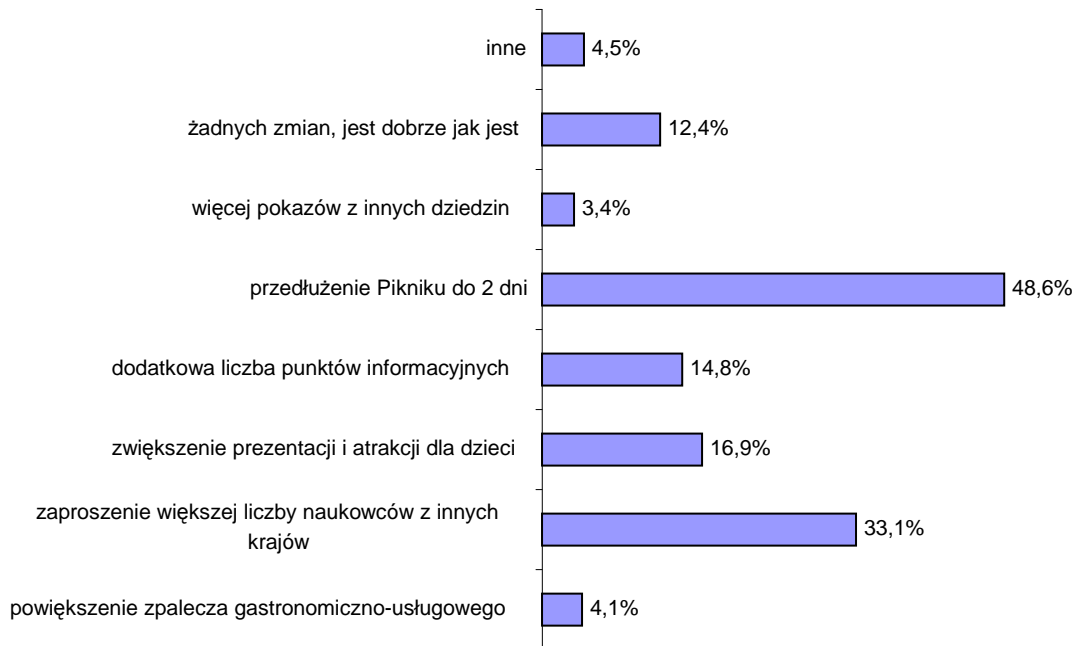
7% zadeklarowało niechętny stosunek do wizyty w Centrum.

XIII. Zalecane zmiany

Entuzjastyczne deklaracje nie świadczą o tym, że goście nie chcieliby zmian w organizacji Pikniku. Poniższy wykres przedstawia, które zmiany byłyby, wg osób odwiedzających 13. Piknik najbardziej pożądane.

Prawie połowa badanych (48,6%) chciałaby przedłużenia imprezy do dwóch dni, motywując to dużą ilością atrakcji i pragnieniem zapoznania się z nimi wszystkimi.

Piknik Naukowy to możliwość zapoznania się z osiągnięciami naukowców z innych krajów, goście Pikniku doceniają to, a co trzeci z nich uważa, że należałoby zaprosić większą liczbę naukowców z innych krajów. 16,9% uczestników Pikniku chciałoby zwiększenia prezentacji i atrakcji dla dzieci. Potwierdza to tezę, że Piknik jest imprezą dla całej rodziny.

Wykres 12

XIV. Plusy i minusy 13 Pikniku Naukowego

Uczestnicy 13. Pikniku Naukowego mieli okazję wypowiedzieć się w tzw. pytaniach otwartych, co podobało im się najbardziej, a co najmniej w tegorocznej imprezie.

Najczęściej wymieniane elementy, które najbardziej podobały się:

- Wspaniała atmosfera panująca na Pikniku
- Sama idea masowej imprezy naukowej na świeżym powietrzu skierowanej do całych rodzin

- Poszczególne pokazy i stanowiska
- Różnorodność tematyczna Pikniku, jego wszechstronność
- Możliwość pokazania dzieciom
- Interaktywność pokazów

Najczęściej wymieniane elementy, które się nie podobały:

- Zła pogoda (deszcz)
- Tłok i kolejki do niektórych stanowisk
- Brak miejsc do parkowania w pobliżu terenu Pikniku
- Brak dostępu do wody
- Za mały teren Pikniku w stosunku do dużej liczby stanowisk

Wiele osób na pytanie, co najbardziej im się podobało odpowiadało krótko: „wszystko”. Na tak dobrą opinię składało się wiele elementów. Goście Pikniku doceniają samą ideę stworzenia imprezy skierowanej do wszystkich grup wiekowych, mającej na celu propagowanie nauki i dającej możliwość udziału w interaktywnych pokazach. Duża różnorodność, wszechstronność tematyczna sprawia, że każda osoba przychodząca na Piknik znajdzie coś dla siebie. Często zdarza się, iż goście przychodzą kolejny rok, mając na uwadze pokazy na konkretnych stanowiska.

Gdy pytano o te elementy, które nie gościom się nie spodobały często padała odpowiedź „nie było takiej rzeczy”. Wśród innych odpowiedzi największą częstotliwością odznacza się brak udanej pogody- przez większą część 13. Pikniku nad terenem wisały ciężkie deszczowe chmury, a w pewnym momencie spadł gwałtowny deszcz. Piknik jest imprezą tłumnie odwiedzaną, co powoduje niekiedy duży tłok przy bardziej atrakcyjnych, z racji na swą widowiskowość stanowiskach. Części odwiedzających nie podobało się to, inni sugerowali powiększenie terenu imprezy. Innymi elementami, które wg badanych należy poprawić w następnym roku to większa ilość miejsc parkingowych w pobliżu terenu, na którym odbywa się Piknik i brak dostępu do automatów z wodą. Wszystkie te kwestie (poza pogodą, na którą organizatorzy Pikniku nie mogą mieć wpływu) dotyczą technicznej strony imprezy i stanowią sugestie gości Pikniku, którzy chcieliby jeszcze usprawnić imprezę.

XV. Podsumowanie

Celem badania, podobnie jak w poprzednich latach (2006, 2007, 2008) była analiza socjologiczna, zawierająca następujące elementy:

- charakterystykę socjodemograficzną osób odwiedzających;
- źródła informacji o przedsięwzięciu oraz powody wzięcia w nim udziału;
- ocenę uczestników oraz sugerowane usprawnienia.

Badanie miało zweryfikować następujące hipotezy:

- 3) Doświadczenia wyniesione z Pikniku Naukowego mają dodatni wpływ na poziom wiedzy gości, co przekłada się na wzrost chęci do samodzielnego poszerzania zdobytej wiedzy;
- 4) Udział w Pikniku Naukowym wpływa na sposób postrzegania przez gości roli nauki we współczesnym społeczeństwie.

Wyniki badania pokazują, że goście tegorocznego Pikniku to osoby w różnym wieku, przy, tak jak w latach ubiegłych największym udziale osób młodych (56,2% poniżej lat 25). Większość uczestników posiada wykształcenie co najmniej średnie. $\frac{3}{4}$ gości przybyło z terenów Warszawy.

Głównymi źródłami informacji o 13. Pikniku Naukowym byli jak co roku znajomi. Istotnymi kanałami informacji było też radio i billboardy na ulicach.

Tegoroczny Piknik to, przede wszystkim dla mieszkańców Warszawy wyprawa rodzinna, uczestników przywiodła ciekawość, dużą grupą były też osoby związane z instytucjami obecnymi na Pikniku (odpowiedź najczęściej zaznaczana przez osoby spoza Warszawy).

Uczestników tegorocznej imprezy przyciągnęła chęć spędzenia ciekawie sobotniego dnia i okazja poszerzenia wiedzy. 52,7% gości odwiedziło Piknik po raz kolejny, a uczestnictwo w poprzednich edycjach zachęciło ich do przyjscia także w tym roku. Niemal 90% deklaruje chęć udziału w następnej edycji Pikniku Naukowego.

Ogólna wystawiona przez gości ocena tegorocznego Pikniku wyniosła 5 (w sześciostopniowej skali). Piknik w oczach odwiedzających jest nie tylko dobrym sposobem

poszerzenia wiedzy, lecz zmienia także postrzeganie roli nauki w społeczeństwie. Ponad 40% młodych, uczących się jeszcze uczestników Pikniku uważa, że pomógł on im sprecyzować ich plany edukacyjne.

Uczestnicy Pikniku cenią go za niezwykłą atmosferę, możliwość uczestniczenia w interaktywnych pokazach. Doceniają różnorodność tematyczną stanowisk.

XVI. Rekomendacje

A. Reklama

Kolejny raz najbardziej skuteczną formą reklamy okazało się informacja od znajomych. Warto, by Piknik Naukowy jak najlepiej zapisał się w pamięci gości, gdyż ich zadowolenie przekłada się na pozytywny wizerunek Pikniku przedstawiany w rozmowach. Piknik jest celem wypraw nie tylko rodzinnych, a często także grup znajomych.

Reklamy w postaci billboardów na ulicach i ulotek i plakatów w komunikacji miejskiej znów odniosły sukces.

Również informacje przekazywane przez środki komunikacji masowej, radio, telewizja, Internet przyniosły zadowalające rezultaty.

B. Budowanie lojalności Piknikowiczów

Tegoroczny Piknik, z powodu na nieudaną pogodę był testem lojalności Piknikowiczów. Testem zdanym. Piknik wyrobił sobie markę jako największa impreza naukowa w Polsce i przyciąga stałych uczestników z całej Polski. Wpływa nie tylko na zmianę postrzegania roli nauki w społeczeństwie, lecz nawet na wybory edukacyjne.

C. Dotarcie do dzieci

Piknik, choć jest imprezą skierowaną do wszystkich grup wiekowych co roku zbiera największy udział dzieci i młodzieży. Dzieci młodsze przychodzą na Piknik w ramach wypraw rodzinnych lub szkolnych (jest to coraz częstszy cel szkolnych wycieczek edukacyjnych), starsze kierowane chęcią poszerzenia wiedzy i własnymi zainteresowaniami przybywają w towarzystwie rówieśników. Warto dbać o tak ważną część gości Pikniku.

13 Piknik Naukowy Polskiego Radia i Centrum Nauki Kopernik

„ Nauka wśród gwiazd”

30 maja 2009

Badanie, które przeprowadzone zostało na 13. Pikniku Naukowym, który odbył się 30 maja 2009 roku jest czwartym zaprojektowanym i zrealizowanym przez Warsztaty Analiz Socjologicznych. Analiza przeprowadzona została na podstawie badania ankietowego przeprowadzonego wśród gości 13. Pikniku Naukowego. Dodatkowo wyniki porównane zostały z wynikami z lat ubiegłych- 2006, 2007 i 2008.

Proporcje płci uczestników Pikniku rozkładają się niemal równomiernie. 25% gości 13. Pikniku stanowiły osoby spoza Warszawy, reprezentanci wszystkich 16 województw. Piknik nadal postrzegany jest jako impreza skierowana do osób w każdym wieku, choć największą popularnością cieszą się wśród najmłodszych uczestników (56,2% stanowiły w tym roku osoby poniżej 25 roku życia).

Goście Pikniku są coraz bardziej zróżnicowani pod względem wykonywanych zawodów. 34,7% uczestników posiada wykształcenie wyższe.

Głównymi powodami przyjscia na Piknik była „chęć spędzenia ciekawie sobotniego dnia” i „chęć poszerzenia wiedzy”. Nie bez znaczenia było uczestnictwo w poprzednich edycjach Pikniku. Piknik staje się imprezą postrzeganą przez uczestników jako nauka połączona z dobrą zabawą, uczy samodzielnego poszerzania wiedzy.

Wśród uczestników Piknik zbiera jak najlepsze noty, w tym roku badani ocenili go na 5. Uważany jest za doskonały sposób na propagowanie nauki w społeczeństwie (98%). U 60% gości zmienił on sposób postrzegania roli nauki w społeczeństwie. 89,6% tegorocznych uczestników Pikniku deklaruje chęć przyjscia na 14 edycję.

Warsztaty Analiz Socjologicznych
www.warsztaty.org
warsztaty@warsztaty.org

XVII. Podziękowania

Badanie zrealizowane zostało przez Zespół Warsztatów Analiz Socjologicznych.

Serdeczne podziękowania dla Ankieterów za zaangażowanie podczas przeprowadzania wywiadów z uczestnikami 13. Pikniku Naukowego.